

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

CETURTDIEN,
1992. gada
23. aprīlī
Nr.27 (6295)
Mazumtirdzniecības
cena 1 rublis

Lemj Ministru Padome

Latvijas Ministru Padome noteikusi no 1. maija pensionāra iztikas minimumu 800 rubļi mēnesī. Tas ir 80 procenti no minimālās mēnešalgas. Ģimenes, kuras audzina bērnus, ar nākamo mēnesi saņems pabalstus par katru bērnu līdz 8 gadu vecumam 360 rubļu, bet par katru bērnu no 8 līdz 15 gadu vecumam — 420 rubļu. Arī par katru bērnu, kas vecāks par 15 gadiem, bet mācās vispārīgglītojošā skolā, pienāksies 420 rubļu mēnesī.

Paaugstināti ikmēneša pabalsti nestrādājošām mātēm bērna kopšanai. Piemēram, par bērnu līdz pusotra gada vecumam paredzēti 800 rubļi mēnesī. Darba nespējas pabalstus piešķirot, tos turpmāk aprēķinās, palielinot vienas dienas pabalsta apmēru 1,5 reizes. Studentiem noteiktas stipendijas 600 rubļi mēnesī.

LETA

Latvijas republikas karte

Daudzi no mums iegādājušies Latvijas Republikas karti, ko sagatavojis un nule izdevis Ģeodēzijas un kartogrāfijas departaments. Tā iespiesta Rīgā, ražošanas apvienības «Latvijas karte» tipogrāfijā, mēroga 1:600 000.

Izdevumā iezīmēta arī teritorija, kura līdz 1940. gada 17. jūnijam piederēja Latvijas Republikai un kuru mūsu parlaments nesē atzina par nelikumīgi anektētu. Savdabīga šīs kartes atšķirība ir īpašā tabulā fiksētie attālumi starp rajonu centriem. Jaunā karte laista klajā latviešu un krievu valodā 50 tūkstošos eksemplāru.

Mēnešraksts

«Mans Īpašums»

Ceļu pie lasītājiem sācis jauns izdevums — mēnešraksts «Mans Īpašums», kas būs labs palīgs zemkopjiem, privatizētājiem un īpašniekiem. Tas iznāks reizi mēnesī 16 lappušu apjomā. Mēnešraksta dibinātājs un izdevējs ir Jaunpiebalgas pagasta zemnieku saimniecība «Lielzariņi».

Centīsimies, lai mūsu izdevumā likumus un lēmumus skaidrotu pazīstami juristi, ekonomisti un citi augsti kvalificēti speciālisti, — teica mēnešraksta līdzīpašnieks un galvenais redaktors zemnieks Jānis Mozulis. — Kaut arī izdevums vairāk domāts lauku ļaudīm, jo stāstīs galvenokārt par darba organizēšanu tirumā un kūtī, dārzā un mājā, tomēr tajā noderīgus padomus atradīs arī pilsētnieki, it īpaši mazdārziņu saimnieki. Pirmajā — marta — numurā var lasīt, piemēram, kā izaudzēt bagātu kartupeļu ražu, atgūt bijušo īpašumu, organizēt tirdzniecību, aprūpēt bišu dravu utt. Par aktuālām, praktiskām un visiem noderīgām lietām rakstīsim arī turpmākajos numuros.

Žurnālu, kura cena ir 5 rubļi, interesenti var iegādāties preses kioskos un dažās grāmatnīcās. «Manu Īpašumu» var arī pasūtīt.

LETA

◆ Atgriežoties pie publicētā

I un II grupas invalīdiem nav jāmaksā

«Novadnieka» 1992. gada 26. marta numurā bija publicēts materiāls «Cik maksā biļete» — par braukšanas maksu autobusos. Cita starpā tajā bija teikts (materiāls tika sagatavots, pamatojoties uz autobusu parka informāciju), ka I un II grupas invalīdi bez maksas var braukt pilsētas un piepilsētas transportā, bet starppilsētu autobusos maksā 50 procentus no braukšanas maksas (no 1. oktobra līdz 15. maijam).

Precizējot šo informāciju rajona sociālās nodrošināšanas nodaļā, noskaidrojās, ka sava rajona teritorijā I un II grupas invalīdiem ir tiesības braukt bez maksas visos autobusos, tajā skaitā — arī starppilsētā, bet 50 procentu atlaide attiecas uz braukšanu starppilsētu autobusos ārpus sava rajona teritorijas.

ZIŅAS

● Lieldienu telemaratona, ko Latgales televīzijas sabiedrība kopā ar organizāciju «Glābiet bērnus» 19. aprīlī rīkoja Adamovas internātskolā, iesaistījās daudzi Latgales pašdarbības kolektīvi, kā arī labdari un sponsori. No mūsu rajona šai pasākumā bija redzami vienīgi Preiļu 1. vidusskolas skolotājas Gaidas Ivanovas vadītie 4.—5. klašu dejotāji. Par savu iesašanos viņi pateicīgi Preiļu «Lauktechnikai», kas piešķīra braucienam autobusu.

● Laikā, kad Rēzeknes rajonā noritēja telemaratons, Līvānos jauks Lieldienu pasākums pilsētas un tuvākās apkāmes bērniem invalīdiem bija noorganizēts skolēnu jaunrades namā. Namiņa darbinieki un pulciņu dalībnieki bija izveidojuši izstādi, notika koncerts, rotaļas un dejas. Mīklu minēšana un loterija, dāvanu saņemšana un saldumu ēšana.

● Pirms Lieldienu svētkiem Žēlsirdības kustības dalībnieki bija padomājuši par iepriecinājumu Preiļu pilsētas vecajiem un vientuļajiem ļaudīm un bērniem invalīdiem. Viņi saņēma saldumus un bērni arī — Bērnu fonda sūtītās puķu un dārzenų sēklas. Preiļu 1. vidusskolas skolēni bija saziņējuši skaistus Lieldienu apsveikumus un palīdzēja arī iznēsāt dāvanas pa mājām.

● Kā «Novadnieku» informēja Rudzātu pagasta valdes priekšsēdētājs Jānis Grandāns, ciematā atkal sāks darboties sadzīves pakalpojumu punkts. Telpas tagad ir pagasta ziņā. Tās iznomās privatizētāja Silvija Puncule. Viņa atjaunos vilnas maiņu, trauku nomu, pieņems apģērbus ķīmiskajā tīrīšanā, varēs nodot veļu mazgāšanā. Paredzams, ka Rudzātos būs arī savs frizieris.

Rīt paju sabiedrība «Rudzāti» organizē tehnikas izsolī paju biedriem. Tikš pārdoti traktori T-16, T-74, K-700, trīs automašīnas un lauksaimniecības inventārs.

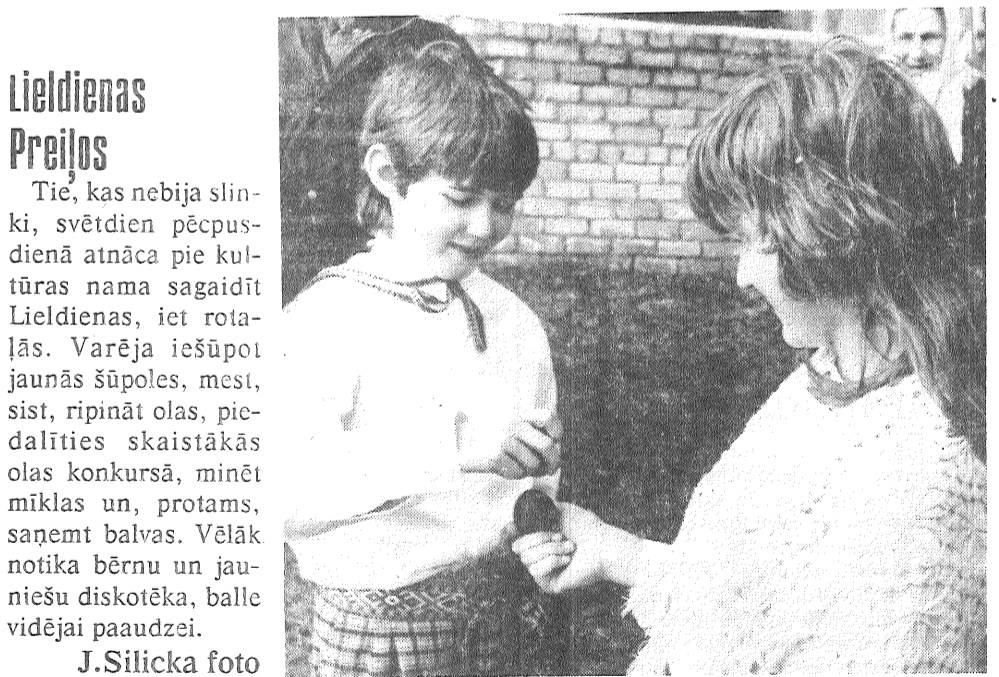
● Beigušās rajona zemessargu dežūras Krāslavas rajonā uz Latvijas un Baltkrievijas robežas. Tas saistīts ar to, ka šīs funkcijas pārņēmis izveidotais Daugavpils robežapsardzības bataljons.

● Rajona padome bija ieteikusi līdz 1. aprīlim vietējām pašvaldībām savā pārzīņā pārņemt skolas. Līdz minētajam datumam vietējās varas pārņēmušas tikai abas Līvānu un Preiļu 1. vidusskolu. Tuvākajā laikā pagasta ziņā nonāks Riebinu deviņgadīgā skola. Bet vispār — pagasti šo «priecīgo dienu» cenšas attālināt, cik vien iespējams.

● Pirmdien Gaillīšu deviņgadīgās skolas skolēni svinēja otrās Lieldienu, ilksmi iemēģināja jaunās šūpoles. Priecīga jutās arī direktore jau sarunā pirms Lieldienām. Necerēti labi atrisinājies malkas sagādes jautājums, kas citu skolu direktoriem laupa mieru. Malku skolai piedāvāja jaunsaimnieks Staņislavs Gatiņš, kas savu zemes gabalu atbrīvoja no kokiem. Skola ar prieku to nopirka un izmantoja arī viņa palīdzību atvešanā. Nu ar Valda Babra, Egila Doreiko, Alberta Upenieka un citu tēvu palīdzību tā sazāģēta. Nākošajai ziemai situācija nodrošināta. Arī skolotāju dzīvokļiem tā sagādāte.

● «Māras zemes mantiniece» noskaidrota Vanagu deviņgadīgajā skolā. Tā ir piektklasniece Ieva Puriņa, kas konkursā labāk par sāncensēm zināja tradīcijas, ārstniecības augus, galda klāšanu un citas topošai saimniecei nepieciešamās zināšanas. Lieldienu skola sagaidīja ar talkām apkārtnes uzkopšanā, ar darbu Vanagu kapsētā, ar no jauna izliktiem putnu būriem. Šī skola ir vienīgā rajonā, kur pamazām atdzimst mazpulcēnu kustība. Mazpulcēnus rosina skolotāja Ināra Kļavinska. Žēl, ka šai lietderīgajai un interesantajai bērnu kustībai nav sekotāju. Bet vēl Vanagu skola grib sakopties visās nozīmēs, gatavojoties nacionālo partizāņu salidojumam.

● Filmas «Cilvēka bērns» demonstrēšana ieies Preiļu rajona kinodirekcijas vēsturē ar to, ka līdz šim tā ir pie mums visvairāk apmeklētā kinofilma. «Cilvēka bērns» noskatījušies 5516 rajona iedzīvotāji. Preiļos filmu redzējuši 2360 skatītāji. Visvairāk lauku skatītāju (apmēram pa 300) bijuši Galēnos, Rožupē un Stabulniekos. Kinodirekcijas direktors Jānis Zarāns teica, ka skatītāji ir visur ar filmu bijuši apmierināti, bet nākošreiz «Cilvēka bērns» mūsu rajonā iegriezīsies pēc mēnešiem trijiem.

Lieldienu Preiļos

Tie, kas nebija slinki, svētdien pēcpusdienā atnāca pie kultūras nama sagaidīt Lieldienu, iet rotaļās. Varēja iešūpot jaunās šūpoles, mest, sist, ripināt olas, piedalīties skaistākās olas konkursā, minēt miklas un, protams, saņemt balvas. Vēlāk notika bērnu un jauniešu diskotēka, balle vidējai paaudzei.

J.Silicka foto

Mācās zemessargi

Šonedēļ vairākos pagastos notika zemessargu apmācības ieroču materiāli tehniskajā daļā, izjaukšanā un salikšanā, lauka taktisko iemaņu apgūšanā un citās disciplīnās, ieskaitot ierindas soli, izvēršanos ķēdē, šaušanu ar mazkalibra ieročiem, šķēršļu joslas pārvarēšanu un tamlīdzīgi.

Zemessargu rindās ir cilvēki ar dažādu militāro sagatavotību, dažādi pēc vecuma, daudzi pat vispār nezina, kas ir dienests armijā un šīs mācības pielāgotas tam, lai arī speciālisti varētu atsvaidzināt teorētisko un praktisko kursu, bet nezinātāji — ko iemācītos. Paredzēts apgūt orientēšanās zinātni, kartēt apkārtnes shēmas, lasīt kartes un citu noderīgu ikvienam zemessargam. Nodarbi-

bas vada instruktori Jāzeps Brūvers un Aivars Žugris.

Šādas nodarbības tiks organizētas arī turpmāk, bet drīz pēc tam, kad lauku ļaudis būs aizvadījuši pavasara sējas cēlienu, cer sarīkot pagastu rotu daudzciņas sacensības.

Kā mūsu korespondentu informēja Preiļu 35. ZS bataljona štābā, rosīgi šajās apmācībās piedalās visu pagastu zemessargi: ja esi devis zvērestu sargāt savu valsti, tad tas ir arī jāprot. Īpaši izceļas Rožkalnu pagasta rotas komandieris Pēteris Graudiņš, kurš ir jurists, ilgu laiku strādājis iekšlietu orgānos, bet tagad zemnieks, tāpat Saunas pagasta rota, ko komandē Pēteris Kočkers, daudzas citas.

A.Mežmalis

Preču izvēlē — priekšroka brīvēmniekiem

Ikdienā nepieciešamas, taču veikalos diemžēl reti nopērkamas mantas tieši zemniekiem piedāvā Latvijas Ārējās tirdzniecības ministrijas firmas, kā arī vairumtirdzniecības uzņēmumi. 13. aprīlī uzsākta materiālu, izejvielu, inventāra un plaša patēriņa preču tirdzniecība, kas turpināsies apmēram divas nedēļas. Lai nerastos kādi negaidīti pārpratumi, pircējiem, braucot uz Rīgu, reizē ar naudu ieteicams paņemt līdzī arī kādu dokumentu, kas apliecinātu viņa piederību pie Latvijas zemnieku saimes.

Tirdzniecība nonitēs vienlaikus vairākās vietās. Tiem lauku ļaudīm, ko pirmām kārtām interesē elektroniskās un mašīnbūves rūpniecības produkcija, kā arī instrumentu un ķīmiskās preces, jādodas uz Pļavniekiem, Katlakalna ielu 10 (kontakttelons — 139671). Tirdzniecības un starpsaimniecības firma «LEMF» piedāvā plašu preču klāstu — vadus, kabeļus, elektriskās spuldzes un apgaismes ķermeņus, elektroinstalācijas piederumus, dažādas jaudas elektrodzinējus, akumulatorus, garāžas instrumentu komplektus vaiāku marku automobiļiem, puspiekabes traktoriem un smagajām automašīnām, kā arī ļoti daudz citas lietas. Turpat pircējus apkalpos arī citas firmas, piedāvājot darbarīkus, dažādas ķīmikālijas un krāsas, gumijas izstrādājumus un autoierpas, lautas un patēriņa preces.

Ieteicams iegaumēt vēl vienu adresi — Rūpniecības ielā 4 (kontaktteloni — 323046, 322312), kur firmas «Tirdzniecības nams», «Inkomerc» speciālisti ne vien sniegs izsmelto informāciju par pārdošanā esošajām precēm, bet arī pieņems pasūtījumus zemnieku saimniecību apgādei ar konkrētiem produkcijas veidiem. Protams, arī šajā tirdzniecības vietā būs iespējams uzreiz iegādāties daudzas preces.

Universālā tirdzniecības firma «Larot» zemniekiem savukārt piedāvās armēto polietilēna plēvi siltumnīcām, ugunsdzēsības inventāru un aprīkojumu, cietā kutināmā apkures krāsnis, krītu, darba apģērbu, atlēģas un citas saimniecības preces. Turklāt tirdzniecība ritēs ne tikai firmas veikalos Rīgā — Maskavas ielā 455, Lubānas ielā 76 un Avotu ielā 34 (kontakttelons — 224901), bet arī firmas «Larot» veikalos Cēsis, Valmierā, Jelgavā, Jūrmalā, Ventspilī un Liepājā.

Saprotot, ka ne jau visiem lauku ļaudīm, ko interesē attiecīgā prece, pavasara darbu cēlienā būs iespējams atbraukt uz Rīgu, Ārējās tirdzniecības ministrijas uzņēmumi ielānojuši maijā organizēt pasūtījumu pieņemšanu par produkcijas piegādi vairākiem republikas rajonu centriem — Daugavpilij, Gulbenei, Valmierai, Jēkabpilij, Jelgavai un Kuldīgai.

Bet visiem republikas iedzīvotājiem būs domāts plašais gadatirgus, kas notiks Sporta manēžā Rīgā no 27. aprīļa līdz 5. maijam. Iespējams, ka šai gadatirgū preču cenas būs zemākas nekā dažkārt veikalos.

I. Jēkabsons
(LETA)

Pašpalīdzības sēkļu fonds

Nodibināts Latvijas zemnieku pašpalīdzības fonds, kas rūpēsies par jaunsaimniecību apgādi ar augstvērtīgu graudaugu sēkļu šķirņu sēklām. Par fonda prezidentu ievēlēts Ogres rajona jaunsaimnieks Dainis Zommers.

Sēkļu fonda sākotnējos krājumus veidos Zviedrijas valdības dāvātais palīdzības sūtījums — 3 tūkstoši tonnu miežu, auzu un vasaras kviešu sēkļu. Zviedrijas fermeri mūsu zemniekiem palīdzēs ne vien iegādāties augstvērtīgas graudaugu sēklas, bet arī sniegs konsultācijas agronomijā. Šiem mērķiem Zviedrijas valdība atvēlējusi 10 miljonus kronu. Visus sēklas iepirkšanas un transporta izdevumus apņēmusies segt Zviedrijas puse. Pašpalīdzības fonda graudu glabātavas tiks iekārtotas katrā republikas rajonā. Pavasarī zemnieki šo sēkļu saņems kā aizdevumu, kas būs jāatmaksā no nākamās ražas.

Sadarbojas agroķīmijā

Latvijā izveidota Šveices firmas «Ciba - Geigy Agro» pārstāvniecība. Šīs firmas ķīmiskos augu aizsardzības preparātus labi pazīst arī mūsu lauksaimnieki. Firmas pārstāvji piedāvā republikas agroķīmijai savu jaunāko produkciju — graudaugu sējumu ķīmiskās ravēšanas līdzekli un preparātu «Skors», kas aizsargās augļudārzus pret ābolu kraupi un miltrasu. Šogad Latvijas lauksaimnieku rīcībā būs 7 šīs firmas preparāti. Pareizi lietojot, tie nav bīstami dabai, jo augsnē sadalās diezgan ātri.

LETA

Sporta klubs «Cerība» informē

BASKETBOLS

• Finišējis Latvijas Republikas čempionāts basketbolā (2. līga). Turnīra tabula vīriešu konkurencē:

1. Līvāni	14—4
2. "Meliorprojekts" (Rīga)	13—5
3. "Rīgas ceļi"	13—5
4. Talsi	12—6
5. Daugavpils	10—8
6. 47. vidusskola	10—8
7. "Energopautomātika" (Rīga)	5—13
8. Cēsis	5—13
9. 3.BJFSK	2—16

Līvānu «Lingas» komanda ir kļuvusi par turnīra uzvarētāju un izcīnījusi tiesības nākamgad spēlēt 1. līgā. Komandā spēlēja Nikolajs Romaņenko, Andris Čevers, Ivans Gromovs, Viktors Viļevs, Ģirts Grabāns, Uldis Skreivers, Normunds Kuberko, Juris Iesalnieks, Pēteris Ozoliņš, Ainārs Muižnieks, Ainis Utnāns (pirmajā riņķī spēlēja arī Guntis Endzels, kurš pēc tam Brocēnu komandas sastāvā kļuva par Latvijas Basketbola Līgas sacensību uzvarētāju). Jāatzīmē, ka Līvānu komandas panākums nebūtu iespējams bez agrorūpnieciskā uzņēmuma «Linga» vadītāja Valentīna Uljanova labvēlīgās attieksmes pret sportu.

• Arī sieviešu komandu sacensībās līvānietes cīnījās veiksmīgi. Noslēguma tabula:

1. Liepājas PI	13—5
2. 3. BJFSK	12—6
3. Līvāni	11—7
4. Cēsis	11—7
5. Kuldīga	9—9
6. Talsi	7—11
7. Ventspils	7—11
8. Liepājas BJFSK	6—12
9. Jelgava	6—12
10. SK «Jugla»	5—13

FUTBOLS

• Latvijas Nacionālās Futbola atdzimšanas kustības kausa izcīņā Preiļu 1. vidusskolas komanda (3.—4.kl.) izcīnīja 3. vietu. Preiļieši izrādījās pārāki par Jēkabpils, Alūjas, Saldus, Tukuma un Talsu komandām, bet vajadzēja atzīt Liepājas un Rīgas komandu pārākumu. Mūsu komandā jāatzīmē Mārtiņa Pizeļa, Guntara Kukara un Māra Martinova sniegums.

• Latvijas skolēnu sporta spēļu zonālajās sacensībās vispārīgāko skolu grupā (5.—6.kl.) Preiļu 2. vidusskolas komanda cīnījās neizšķirti ar Daugavpili (0:0) un Ilūksti (1:1), pēc tam pieveica Madonas pārstāvjus (2:0) un izcīnīja tiesības startēt šo sacensību finālturnīrā.

• 7.—9. klašu grupā Preiļu 2. vidusskolas komanda vinnēja Ogrī (4:1), Madonu (7:2), zaudēja Rīgai (1:3) un kopā ar rīdziniekiem iekļuva starpzonu turnīrā, kur cīnījās par ceļazīmēm uz finālturnīru.

• Ar piedalīšanos Latvijas Republikas kausa izcīņā sezonu uzsākuši Preiļu sporta kluba «Cerība» futbolisti. 1/32 finālā preiļiešu pretinieks bija Jēkabpils «Faleš». Vladimira Ivanova gūtie vārti spēles pēdējās minūtēs nodrošināja «Cerības» futbolistiem uzvaru un iekļušanu kausa izcīņas nākamajā posmā.

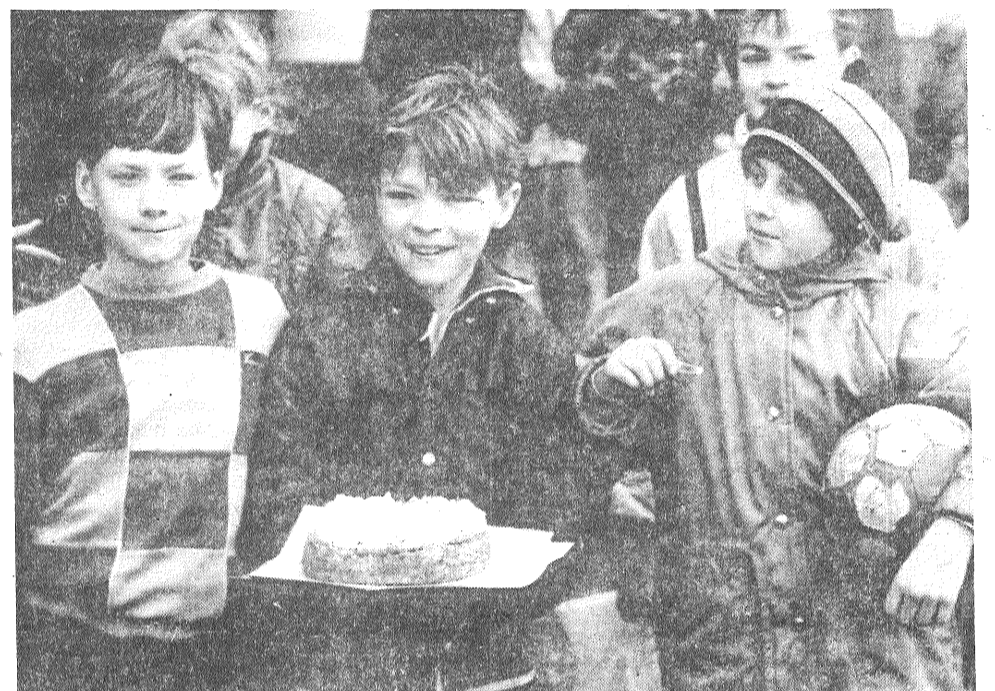
VIEGLATLĒTIKA

• Latvijas sporta soļošanas kluba «Lielās Balvas» izcīņā 1. posmā (notika Ozolniekos) veiksmīgi startēja mūsu rajona pārstāvji. Jaunākajā vecuma grupā (1980. dz.g.) 2 kilometru distancē Inga Erte (Galēni) izcīnīja 2. vietu (11 minūtes 33 sekundes), 3. vietā Evīta Erte (Galēni) — 11 minūtes 42 sekundes, 5. vietā — Vija Čaunāne (Galēni) — 11 minūtes 68 sekundes un 6. vietā Antrā Upeniece (Riebiņi) — 12 minūtes 10 sekundes.

1976.—1979. gadā dzimušo grupā 3 kilometru distancē Kristīne Erte (Galēni) ierindojās 2. vietā — 17 minūtes 10 sekundes, Marija Popmane (Riebiņi) — 3. vietā — 17 minūtes 40 sekundes un Ieva Briška (Galēni) — 4. vietā — 19 minūtes 15 sekundes.

Zēniem šīnī vecuma grupā par uzvarētāju kļuva Raitis Tumāns (Galēni) — 17 minūtes 34 sekundes, Raimonds Putns (Līvāni) — 2. vietā — 17 minūtes 49 sekundes, Jānis Pabērzs (Līvāni) — 3. vietā — 17 minūtes un 53 sekundes un Jānis Gailis (Līvāni) — 4. vietā — 18 minūtes 10 sekundes.

Un noslēgumā iepriecināja vēl viens līvānietis Vjačeslavs Grigorjevs, kurš pieaugušo konkurencē izcīnīja 1. vietu 20 kilometru soļošanā — 1 stunda 36 minūtes 39 sekundes. Šīs sacensības vienlaikus bija arī Latvijas čempionāts soļošanas krosā.

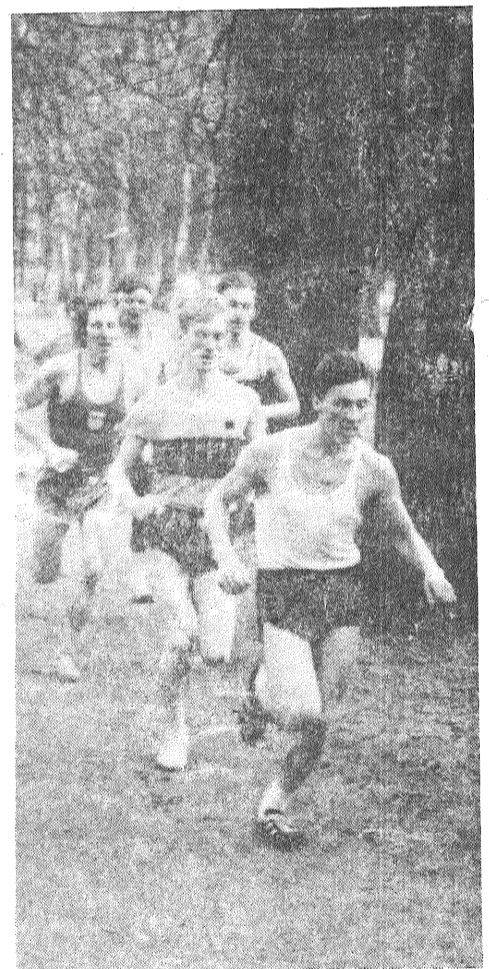
• Jelgavā risinājās Latvijas čempionāts pusmaratona distancē pieaugušajiem un arī Latvijas jaunatnes meistarsacīkstes dažādu distancu skrējienos. Pusmaratonā vīru konkurencē preiļieši Ivars Zeltiņš un Ivars Gurgāns izcīnīja attiecīgi 9. un 11. vietu, uzrādot laikus 1 stunda 14 minūtes 53 sekundes un 1 stunda 15 minūtes 9 sekundes.

Skolēnu sacensībās mūsu rajonu pārstāvēja Riebiņu vidusskolas pārstāvji (treneris Leonīds Valdonis). Vidējā vecuma grupa meitenēm 5 kilometru distancē par uzvarētāju kļuva Gaļina Mamarenko — 20 minūtes 25 sekundes. Zēniem šīnī pat distancē Līgvars Tretjuks un Juris Verze ieņēma 5. un 9. vietu — 18 minūtes 24 sekundes un 11 minūtes 56 sekundes. Vecākajā grupā Mārite Belousova bija trešā 10 kilometru distancē — 48 minūtes un 57 sekundes. Turpat risinājās skrējieni pa pilsētas ielām. Jaunākajā vecuma grupā Gaļina Bazuļeva 5 kilometru distancē izcīnīja 1. vietu — 20 minūtes 49 sekundes un zēniem Vladimirs Rikovskis bija trešais — 20 minūtes 4 sekundes.

• Preiļu parkā, brītnī starp lietus gāzēm un sniega snigšanu, risinājās rajona sacensības krosā. Visjaunākajā vecuma grupā meitenēm 500 metru distancē uzvarēja L.Meldere (Preiļu 1. vidusskola) — 1 minūte 51,9 sekundes. Zēniem 800 metru distancē par uzvarētāju kļuva A.Čebiševs (Preiļu 2. vidusskola) — 2 minūtes 15,7 sekundes.

Jaunākajā grupā meitenēm 800 metru distancē uzvarēja G.Bazuļeva (Riebiņi) — 2 minūtes 17,8 sekundes, bet zēniem 100 metru distancē — V.Ivanovs (Aglonas vidusskola) — 3 minūtes 28,4 sekundes. Vidējā vecuma grupā par uzvarētājiem 1500 metru distancē kļuva S.Kurme (Aizkalne) — 5 minūtes 54,4 sekundes un 2000 metru distancē zēniem — J.Meļņiks (Aglonas internātskola) — 6 minūtes 51,3 sekundes. Vecākajā grupā meitenēm 2000 metros pirmo vietu izcīnīja L.Spuriņa (Vārkava) — 7 minūtes 58,4 sekundes un V.Haritonovs (Preiļu 1. vidusskola) — 10 minūtes 24,4 sekundes. Kopumā kā vienmēr ar savu sagatavotību izcēlās Vārkavas, Riebiņu un Galēnu skolu audzēkņi.

Pēc ilgāka pārtraukuma krosa distancē par rajona čempionāta medaļām cīnījās arī pieaugušie. Viru konkurencē 4 kilometru trasē pirmais finišēja Ivars Zeltiņš — 13 minūtes 45 sekundes, otrs — Aivars Žug-

ris — 14 minūtes 6 sekundes un trešais — Ivars Gurgāns — 14 minūtes 13,6 sekundes. Dāmu konkurencē par uzvarētāju 1 kilometra distancē kļuva Līga Spuriņa (Vārkavas vidusskola).

Imants Babris, sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs
ATTĒLOS:

• 200 metru distancē dodas vecākās grupas meitenes;

• Aleksandrs Čebiševs (centrā) — savā dzimšanas dienā izcīnīja uzvaru 800 metru distancē visjaunākajā vecuma grupā zēniem;

• 4 kilometru distancē par rajona čempionāta medaļām cīnās vīri. Pagaidam distancē otrs skrīen šo sacensību uzvarētājs Ivars Zeltiņš.

Jāņa Silicka foto

Špoļanska mīklas

Respektablā laikraksta «Segodņa» kādā no 1929. gada februāra numuriem parādījās Latvijā pazīstama karikatūrista Cīvisa (Sergeja Cīvinska) zīmētš šaržs, kurā bija attēlots kalsns, gara auguma, aristokrātiska izskata Saeimas deputāts L.Špoļanskis. Mākslinieks istajā laikā bija pievērsis uzmanību Latgales pārstāvim, ap kuru sāka vērties skandāls — būdams valdības loceklis, Špoļanskis piepeši bija sācis balsot ar opozīciju. Starp citu, šis agrāk solīdais kungs no Preiļu pagasta savus kolēģus parlamentāriešus arī iepriekš bija pārsteidzis ar spējam ātri atteikties no vieniem uzskatiem par labu citiem, reizēm pat gluži pretējiem.

Leontijs Vasilija dēls Špoļanskis dzimis 1886. gada 5. februārī Kijevā otrās ģildes tirgoņa ģimenē. Turpat viņš arī mācījās komercskolā (1896.—1904.), kuru beidza «ar teicamu uzvedību». Kā redzams no atestāta, teicamu atzīmju tajā tikpat kā nav, bet apmierinošu — krietni vairāk par labām. Jaunajam Leontijam visgrūtāk padevās humanitārie priekšmeti. Saņēmis galman nepiederošas personas un saskaņā ar viņa nopelniem, stāvoklim un izglītībai pienākošos goda pilsoņa titulu, 1905. gada septembrī iestājās Kijevas politehniskajā institūtā. Par studentu Špoļanskis sabija vairāk nekā desmit gadus, kas tajā laikā bija visai parasta lieta: turīgjie cilvēki nesteidzās ar izglītošanos. Viņa jaunā sieviņa, Jevģenija Aleksejevna, 1912. gada novembrī dāvināja dēlu, kam deva dubultvārdu — Rostislavs Mihails. Tas nu tā, bet pārsteidz kas cits — devies uz toreizējo Vitebskas guberņu, vidējas rocības tirgoņa dēls izrādījās par darbigu jaunu cilvēku. Bija pratis tikt pie lielas nekustamās mantas, līdz ar to būtībā kļušot par muižnieku Latgalē. 1913. gadā februārī, kā liecina dokumenti, Špoļanskis bijis «pieskaitīts Preiļu pagasta Stikānu sādžai».

Kā tas bija gadījies, ka Špoļanskis nokļuva Latgalē? Taisnību sakot, tāda tajā laikā nemaz nepastāvēja. Drīz sākās juku laiki, kurus Špoļanskis laimīgi pārdzīvoja. Lai arī Latvijas zeme viņam nebija dzimta, pilsonību ieguva bez problēmām — saskaņā ar 1919. gada liberālo likumu pietika, ja esi nodzīvojis piecus gadus. Kā Latvijas pavalstnieks Špoļanskis un nekad nav bijis dienestā, 1923. gada martā tika ieskaitīts zemessargos savā dzīves vietā.

Pa to laiku Satversmes sapulci un pirmo Saeimu ļoti mokoši un ilgi nodarbināja likums par zemes agrāro reformu. Špoļan-

skis izmantoja ietilgušo sī muižniekiem nepatīkamā akta stāšanos spēkā, lai glābtu savas lielās platības. Pateicoties sakariem un zemes likumdošanas nepilnībām, viņam tas izdevās ar minimāliem zaudējumiem. Pēcāk Špoļanska oponenti ne reizi vien atzīmēja, ka Vilkudobju muižas (trīs tūkstoši desetin!) īpašnieks divdesmito gadu sākumā uzrādījis talantīgas organizatora spējas, pratis saglabāt veselās trīs neatsavinātas daļas, bet savas muižas ievērojamu daļu, kam vajadzēja nonākt valsts zemju fondā, pat pamanījies pārdot. Zemes lietās līdzīgas aktivitātes viņš uzrādīja arī vēlāk, kad Jaunlatgales apriņķi vadīja sabiedrību «Zemec», bet savā avīzē «Derevņa» propagandēja jauno kooperatoru panākumus.

Ar «lielo» politiku Špoļanskis sāka nodarboties jau pilnīga brieduma gados. Starp citu, pirms visa tā viņam no jauna bija jānokļūst studentos. 1924. gada februārī mācījās Latvijas Universitātes Inģenieru fakultātē. Šoreiz atzīmes diplomā — tikai «ļoti sekmīgi» un «sekmīgi».

Zināšanas, dzīves pieredze, bet galvenais finansiāla patstāvība bija padarījušas Špoļanski par sabiedrībā ievērojamu cilvēku, un viņš nolēma, ka situsi tā stunda, kad jāizmēģina spēki politikajā laukā. Otrajā Saeimā viņš nonāca pēc saraksta, ko 1925. gadā Rēzeknē izveidoja «Latvijas krievu zemturu savienība». Interesanti atzīmēt, ka savā pagastā vēlēšanās viņš ieguva... tikai 14 balsis, kas ļoti daļskanīgi liecināja par viņa reputāciju vietējo zemnieku vidū. Taču pateicoties savienības atbalstam, varēja revanšēties citās vietās.

S.Kuzņecovs,
vēsturnieks
(Nobeigums sekos.)

◆ Latvijas pilsētās un pagastos

Arī pēdējais maļ pirmais

Institūta «Komunālprojekts» Rēzeknes nodaļas speciālisti bez liekas iešūpošanās ērušies pie jaunās autouzpildes stacijas projektēšanas. Arī citi pasūtījumi vairs neģuļ plauktos mēnešiem, vai pat gadiem, gaidot savu kārtu, kā tas bija agrāk.

Tas arī saprotams, jo «Komunālprojekts» — solidākā Rēzeknes celtniecības projektēšanas firma — strādā tagad tirgus, tas ir brīvas un lielas konkurences apstākļos, sa-

cenšoties ar «Agroprojektu», spēcīgu speciālistu grupu starpsaimniecību celtniecības organizācijā, kā arī ar dažādām «brīvmākslinieku» vienībām. Līdz ar to nevis pasūtītāji tagad meklē izpildītājus, bet gan otrādi. Tas pozitīvi ietekmē projektu kvalitāti, atzīst vietējie celtniecības darbu vadītāji.

Māra Ņizinska,
LETA korespondente

Ko iesākt ar māju?

Saldus neviļus kļuvusi par... brīnumpilsētu. Šurp dodas ļaudis gan no tuvienes, gan tālienes. Visus interesē neparastas lietas: uz jaunceļamās mājas ķieģeļu vienas sienas iekrāsājies cilvēka siluets, uz otras — krusts.

Daudzi šo parādību saista ar to, ka māju ceļ kādreizējā vācu kapsētā, no kuras, kā vietējie iedzīvotāji zin stāstī, savā laikā

visus šeit dusošos nepārapbedīja. Kapi esot svēta vieta un mirušajiem bijis jāļauj dusēt tur, kur tie sākotnēji esot guldīti. Tagad daži saldenieki iesaka māju nojaukt, citi — piešķirt šai namā dzīvokļus tiem priekšniekiem, kuri atļāva tās celtniecību kādreizējās kapsētas vietā.

Valdis Bajars,
LETA korespondents

Pirms mežacūkas cepeša...

Bez laba medību suņa pie mežacūkas cepeša nav viegli tikt. Tāpēc Kuldīgas rajona mednieki suņu trenēšanai kopīgiem spēkiem Snēpeles pagasta teritorijā ierīkojuši īpašu aploku. Šai neparastajā treniņu bāzē jau notikušas pirmās dzinejsuņu pārbaužu. Visaktīvāk darbojās Kables mednieku

kolektīva pārstāvja Arvīda Ozoliņa krievu Eiropas šķirnes laika Dingo. Pavērot suņu atjautības konkursu bija ieradusies arī zviedru mednieki.

Jānis Papsujēvičs,
LETA korespondents

BĪSTAMĀ STĀVVIETA

Vai ik pārdienām cauri Preiļu pilsētas centram man iznāk braukt ar zirgu. Pagājušajā nedēļā pie krustojuma (braucot pa Brīvības ielu) pretī autoostai zirgs metās sāpus no tuvu braucošās automašīnas uz labo pusi, kur kā parasti stāv daudz vieglo automašīnu. Tikai mata tiesu vajadzēja, lai rati aizķertu «Moskviča» korpusu. Varu iedomāties, cik liels rēķins man tad tiklu piestādīts.

Agrāk tur mašīnas stāvēja paralēli ceļam, piespiedušas pie iebetontētā paaugstinājuma. Tagad — gandrīz šķērsām ielai, 10 metru vai arī mazākā attālumā no krustojuma.

Lūdzu, vai nav iespējams ar ceļu policijas palīdzību to stāvēt padarīt mazāk bīstamu?

K.Upenieks
no paju sabiedrības «Preiļupe»

KAI BYUT?

▣ Pārdomas latgaliešu lietā

Tuvojas pirmās latgaliešu konferences diena. Tuvojas arī 75. gadskārta abiem 1917. gada Latgales kongresiem. Bet kas ir mainījies latgaliešu lietā? Un vai ir mainījies?

Ja padomā, tāds savāds nemiers pārņem, liekas, mana tauta ir pagurusi. Pagurusi tā, ka neticas, vai vairs ir vērts šo gurdumu nokarīt...

Bet — latgaliešu kultūras biedrības kužina savu kužināmo, folkloras entuziasti uztur lautā etnogrāfisko kultūras jaukumu, Latgales Kultūras centrs izdod grāmatīņu pēc grāmatīņas, J.Streiča kinofilma «Cilvēka bērns» raudina un smidina jaunus tūkstošus latgaliešu dvēseļu, latgalieši no ārēmēm sūta mūsu bibliotēkām arvien jaunas un jaunas kādreiz ārēmēs izdotās latgaliešu grāmatas. Liekas, nebūtu vietas žēlabām un raudām. Bet — ak, vai...

Tātad, kā būt? Jā, kā nu būt šobrīd, šodien, šogad, šo gadsimt, šo tūkstošgad. Kā nu būt, kad augustā Rēzeknē sapulcēsies pasaulē izklīdušo latgaliešu pārstāvji? Kā būt mums — šeit Latgalē dzīvojošiem? Priecāties? Gausties? Raudāt — prieka vai bēdu asaras? Bet varbūt tomēr vienā mierā, bez liekam emocijām pamēģināt aprādīt sevi kā vārdzinātu, bet dzīvotspējīgu tautu, kurai viss ir zināms un saprotams. Varbūt neizlikties un pasaulei pateikt visu... Bet ko?

Un man sažņaudzas pirksti dūrē, sirds krūtīs iepukstas aprautā elsa, zobi sāpīgi sakožas... jo es taču esmu latgalietis.

Jā, es esmu latgalietis — latvietis. Esmu savas nācijas kauls no kaula, miesa no miesas, asins no asins. Bet nezin kāpēc mana valoda netiek latviskā kaulā, latviskās asinīs, latviskās miesās ieskaitīta. Un tas man sāp. Tas sāp ne tikai man vienam, tas vēl joprojām sāp visai manai latgaļu latviskai tautai, kura vēl saviem bērniem māca latgaliski runāt, tāpat kā tas spēja Francim Kempam, Meikulam Apelam, Miķelim Bukšam un daudziem, daudziem gaišajiem priējiem, kurus pazīt nebija ļauts ne man, ne manam tēvam. Paldies Dievam, nu dāls var visu zināt.

Man sāp, jo vēl joprojām man latviskaijoapliecina, atsakoties no savas vislatviskākā — latgaliskā. Man sāp, jo savā dzimtenē man nav vēl ļauts būt lepnam par to, ka es rakstu un runāju dzīvajā mātes valodā.

Un tāpēc mani māc bailes, ka viss arī tālāk var būt pa vecam. Jo, redziet — mana valoda neesot tīra un mana doma manā netīrajā valodā esot nevalstiska... Jo, redziet — «Moras Zemē» valsts valodā tiek pārdrūktāti materiāli no rajonu laikrakstiem, bet manam latgaliskajam netradicionālajam vārdam paliek mazāk un mazāk vietas, kaut arī starp republikas 799 preses izdevumiem «Moras Zeme» ir vienīgais latgaliskais... Jo, redziet — citām tautām viņu valodās tiek izdotas grāmatas kalnu kalniem, bet manā latgaļu mēlē iznāk tāds mazumiņš vien, jo valstij nav līdzekļu priekš latgaliskā un nav arī pieprasījuma, jo latgalieši labāk lasa latviski, krieviski, angliiski.

Šis valodas skolās māca, bet latgaļu — nē.

Mani nomāc bailes, ka viss atkal var būt pa vecam. Ka atkal paši vien kori sauksim, ka esam tak latvieši un nevajag latgaļu valodu skolās un nevajag latgaļu institūtus, ka nevajag «tādu tur kultūru» izkopt un «tādu tur savu» vēsturi zināt, jo esam tak pieraduši — ne savu mīlēt, ne savu latgalisko bērniem dvēselēs ielikt...

Jo, redziet — uz konferenci pieteikti referāti valsts valodā (kā lai nu runā latgaliski, to kaunu pēc tam, ka nesanāk...) un par Latgales dabu, par ekonomiku, par dažādiem pētījumiem un atklājumiem it kā globālās lietās, bet pavisam maz latgaliski un par konkrētām tikai latgaļu lietām.

Redziet, gudri prāti atkal to vien dara, kā šķēpus kaldina karam, lai ievilkto garumā gadsimtu strīdu: cik likumīga ir latgaļu valoda un pats latgaļu vārds, cik likumīga ir latgaļu kultūra un cik patiesi ir rakstltais latgaļu vēstures stāsts...

Jā, jā, tā vien liekas, ka atkal intrigas dzimst daudz galvās pret nākotnes neprātīgajām idejām. Ak, šausmas, kā nepatīk, ka latgalietis savu nākotni rožainu plāno...

Jā, jā, tā vien liekas, ka valodnieki paslepus no tautas tikai savā vien dārziņā rakņājas, bet dzejnieki un rakstnieki turpina mulst pie redaktoru galdiem, kad viņu valodu neatzīst.

Jā, jā, tā vien liekas, ka latgalieši kā izsitas prātā un bagātos ļaudis, tā turpina sveštautām aizsākt seno tradīciju — no latgaliskā novērties nost un pieslieties spēcīgākajam.

Un es nekādi nesaprotu, kāpēc ārēmēs atklātais un izpētītais par Latgali un latgaliešiem mūsmāju «lielajiem» ir nepieņemams. Vai vainīga sevis lieluma mānija, vai laiskums, vai naidis..?

Ak, kā man gribētos kliegt pilnā balsi. Bet manam vārdam nav vietas starp tiem, kuri iztop, izlīgst. Ak, kā man gribētos ielūkoties acīs tiem vīriem un sievietēm, kuri paslepus latgalisko dvēseli nozīsi un bērns atstāj bez mātes piena. Bet viņi slēpjas no manis aiz lepnām amatu durvīm un cienīģa vārda pasaules acīs. Ak, kā man gribētos triekt dūri galdā iepretim daiļrunātājiem, kuri lej ūdeni un samazģas lasa kopā, lai tadējādi parādītu pasaulei, ka mana tauta nav pilntiesīga, turoties vienkāršajā latgaliskumā. Bet mani nelaiž pie galda jeb es pats nobīstos no galda kārtības savā priekšā...

Es nesaku nekā slihta par to, kas notiek šodien. Es arī pats šodienas darāmo daru. Vien tikai, brāļi un māsas, no patiesības par sevi nebēģsim un neizvairīsimies no kaujas par sevi un savas valodas aizstāvēšanu. Pirms runāsim un tālāk par savu likteni lemsim, neaizmirsīsim, ka latgaliskā vēsture ir tūkstošgadīga, ka mūsu valoda pierādīta. To nerunāsim, bet mūžu mūžos prātā turēsim. Ka bija divi Latgales kongresi 1917., ka bija 1934. gads, ka bija 1947. gads, ka bija 1959. gads un ir šodienas atmoda — grūta, grūta. Vairs neatkārtosīmies, bet iesim uz priekšu.

Ontans Sliģāns

Atkārtotu apliecību izsniegšana

Katru dienu simtiem cilvēku griežas dzimtsarakstu iestādēs, lai saņemtu dažādus civilstāvokļa aktu reģistrācijas dokumentus. Taču ne visiem zināma kārtība, kāda noteikta instrukcijā par atkārtotu apliecību izsniegšanu, tāpēc bieži vien dzimtsarakstu nodaļas darbinieki tiek nepamatoti apvainoti birokrātismā utt.

Pamatojoties uz aktu vai metrisku grāmatām, dzimtsarakstu nodaļa pēc pilsoņu rakstiska pieprasījuma izsniedz atkārtotas civilstāvokļa aktu reģistrācijas apliecības. Rajona iedzīvotājiem apliecības izsniedz personīgi, uzrādot pasi. Citu rajonu pilsoņiem pēc viņu pieprasījuma apliecības pārsūta pa pastu uz attiecīgā rajona dzimtsarakstu nodaļu.

Atkārtotas apliecības izsniedz personām, kurām izdarīti civilstāvokļa aktu ieraksti. Bērnu, kas jaunāki par 16 gadiem, atkārtotās dzimšanas apliecības izsniedz viņu vecākiem, aizbildņiem, adoptētājiem un to bērnu iestāžu administrācijai, kurās bērni atrodas audzināšanā. Bērnu atkārtotās dzimšanas apliecības izsniedz personām, kurām atņemtas vecāku tiesības. Ja nepilngadīgajām personām vecumā no 16 līdz 18 gadiem ir dokumenti, kas apliecina viņu personu, tad viņas pašas var saņemt apliecības.

Atkārtotas dzimšanas un laulības apliecības par mirušajiem neizsniedz. To vietā izsniedz izziņu par dzimšanu, laulību, bet tikai tadā gadījumā jāuzrāda apliecība par attiecīgā pilsoņa miršanu. Atkārtotas miršanas apliecības izsniedz mirušā radniekiem.

Atkārtotās apliecības izraksta atbilstoši civilstāvokļa aktu vai metrisku grāmatu ierakstiem. Ja metriku grāmatā nav ziņu par tautību un tēvvardu, apliecību attiecīgajās ailēs ievēlējama svītra. Iesniedzot pieteikumu par atkārtotu apliecību izsniegšanu, tajā jāuzrāda konkrētas ziņas: kam un kāda apliecība nepieciešama, kurā gadā un kur attiecīgais akta ieraksts reģistrēts.

Ja pilsonis kaut kāģa iemesla dēļ (vecums, slimība) nevar pats ierasties saņemt dokumentu, viņam ir tiesības pilnvarot jebkuru citu personu. Tādā gadījumā pilnvarai jābūt notariāli apstiprinātai.

Pieteikumus izsniegt atkārtotas apliecības ieinteresētās personas iesniedz dzimtsarakstu nodaļai, kurā atrodas civilstāvokļa akta ieraksts. Rajonu arhīvos glabāģas dokumenti (ar nelieliem izņēmumiem) no 1906. gada. Ja dzimtsarakstu nodaļā akta ieraksts nav saglabāģies, tā nosūta pilsoņa pieteikumu Latvijas Republikas Dzimtsarakstu departamentam, lai pēc aktu otrajiem eksemplāriem pārbaudītu vai attiecīgais akta ieraksts ir. Ja akta ieraksta nav arī Dzimtsarakstu departamenta arhīvā, pieteicģjam par to tiek paziģots. Iedzīvotāju zināšanai: līdz 1906. gadam rakstģtie dokumenti atrodas Valsts vēstures arhģvā Rģģā, Slokas ielā 16. No šģ arhģva pilsoģi dokumentus pieprasa bez dzimtsarakstu nodaģas starpniecģbas.

Anita Loginova,
rajona dzimtsarakstu nodaģas vadģģģa

Vai vainīgas tikai meža cūkas?..

Republikā gadu no gada palielinās saslīmušo skaits ar trihinelozi. Tautā pastāv doma, ka ar trihinelozi var saslimt, lietojot uzmarā meža cūkas gaļu. Bet der zināt, ka var inficēties, ēdot arī mājas cūkas gaļu.

Sā gada divos mēnešos reģistrēti 8 saslīmšanas gadījumi, lielāko tiesu, lietojot sāltu mājas cūkgaļu un no tās gatavotas kotletes. Pirmie saslīma cūkas īpašnieki. Šādos gadījumos slimnieki nedrīkst nokļūst inficēšanās avotā. No tā cieš gan paši slimnieki, gan pārējie cilvēki, kas uzturā lietojuši ar trihinām inficētu gaļu un vēlu griezušies pēc medicīniskās palīdzības.

Trihineloze ir dzīvnieku un cilvēku parazītārā slimība. To izraisa ļoti sīki veidniski tārpi — trihinās, kas parazītē tievajās zarnās, bet to kāpuri — šķērsvītroti muskuļu šķiedrās. Parazītu cikls kā cilvēku, tā dzīvnieku organismā norit vienādi. Cilvēka organismā trihinās nokļūst ar invadētu un nepietiekami termiski apstrādātu meža cūkas vai mājas cūkas gaļu.

Cilvēka gremošanas orgānos — tievajās zarnās — ar invadēto gaļu nonākušie trihinu kāpuri attīstās samērā strauji. Viens dzimumgatava mēdītē 10 līdz 50 dienās dzemdē apmēram 2000 kāpuru. Tie ar limfu un asinīm izplatās pa visu cilvēka organismu. Intensīvāk tiek skartas mēle, diafragma, nīkle, ribstarpu un liecīmskuļi. Slimības sākumā cilvēkam ir vērrojams vājums, nogurums, nedaudz paug-

stūnā ķermeņa temperatūra, palēnināts pulss, caureja un vemšana. Turpmāk parādās acu plakstiņu, sejas vai citu ķermeņa daļu pietūkums, muskuļu un locītavu sāpes, kas ierobežo rīšanu, acu ābolu kustību, elpošanu utt. Temperatūra paaugstinās līdz 38—40 grādiem (C) un paliek šādā līmenī vairākas nedēļas, rodas sirds darbības traucējumi, bezmiegs, nemiers, stipras galvassāpes, svišana. Slimība ilgst divas līdz trīs nedēļas, dažreiz vairākus mēnešus un var beigties gaužām slikti. Šogad jau reģistrēts viens nāves gadījums.

Trihinās ir ļoti izturīgas. Lai izsargātos no saslīmšanas, cūkas gaļu jāvēra ne mazāk par 2 stundām, bet saldējot 20 grādu temperatūrā jāuztur 20 dienas.

Lai ierobežotu trihinu izplatīšanos, meža un mājas cūkas gaļa jāpārbauda veterinārajiem dienestam. Ja gaļa konstatēta trihinās, tā jānodod utiļizācijai vai jāznīcina. Laukos un sētās atrastie kritušie dzīvnieki — žurkas, peles, suni un kaķi, kā arī medījumu atliekas jāierok dziļi zemē.

Pēc veiksmīgām medībām jāizvairās turpat mežā izmantot malītei jēlu vai pusjēlu gaļu. Tūristiem un ekskursantiem, viesojoties Lietuvā, Baltkrievijā un Ukrainā, jāizvairās uzturā lietot gaļu, kas pirkta šajās valstīs. Tur ir ļoti augsts invadētības procents arī mājas cūkām.

Republikas Higiēnas un epidemioloģijas centrs (LETA)

Televīzijas programma

Piektdiena, 24. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Atpūss šūnbižam. 9.30 Fotografija. 9.55 Senkšānās mūzika. 10.40 levdais biznesā. 11.15 Mākslas pasaulē. 13.00 Zīpas. 13.15 Tikšanās kamīna zālē. 19.00 Koncerts. 19.10 Globuss. 19.35 Valdības viedoklis. 20.00 Miedziņš nāc... 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Spelmaņu cilts. Režisore Marga Tetere. 21.55 Valentīnam Skulmem - 70. 22.35 Pasaules teātros.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Lietišķu cilvēku laiks. 8.25 Angļu valoda. 8.55 Valasbrīdis. 9.10 Angļu valoda. 9.40 Studija Nota Bene. 10.20 Aktieru nakts klubs. 11.50 Santabarbara. Mākslas filma. 36. sērija. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 15.00 Pirmais puslaiks. Mācību stunda iesācējiem galda tenisā. 15.15 Mult. filma. 15.25 Vakara dievkalpojuma nomods. 16.15 Plašums plus. 16.45 Informatīvi komerciāla programma. 17.00 Bizness un politika. 17.45 Trešis M. 18.00 Mult. filma. 18.10 Baltā vārņa. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Hrono. 20.00 K-2 piedāvā. 22.00 Vēstis. 22.20 Krievijas Federācijas AP sesija. 22.50 Pasaules šajā vasarā Marienbadā. Francijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

17.00 Diena pasaulē. OSTANKINAS TV 18.05 Lennebergas Emīls. Mākslas filma. 4. sērija. 18.30 G.Čuhraja filmu retrospekcija. 18.50 Brīnumu lauks. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Zīpas. 20.40 Skatuens un citas programmas piedāvā... 0.15 Rita zvaigzne nakts ēterā.

Sestdiena, 25. aprīlis

LATVIJAS TV I

8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 Popmūzika. Tina Turner. 10.00 Kārumnieks. 10.15 Skaistumam un veselībai. 10.35 V. Maslovs. Mans draugs Saule. Leļļu teātra izrāde. 11.30 Uzmini nu! 12.30 Marija Grube. Mākslas filma. 3. sērija 2. daļa. 13.45 Globuss. 14.10 Mārisimies svešvalodas! 14.50 Videokanāls 02. 15.05 Jānis Gleizds. Dokumentālā filma. 16.00 Fulda un Rēna. Deutsche Welle programma. 17.00 Aicinājums. 18.00 Latgales laika grāmata. 19.00 XX gadsimts. Monologs. Baletmeistars Juris Kaprālis. 20.00 Miedziņš nāc... 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Sēta. 21.35 Umurkums. 21.55 Katru sestdienu Tonis. 22.10 Programmas Labvakari! pielikums.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Mūsu dzīve. 7.50 Mult. filma. 8.00 Basketbola apskats NBA. 8.30 Krievijas enciklopēdija. 9.15 Atzišanās mīlestībā. 9.30 Veselība. 10.00 Videokanāls Plus vienpadsmit. 11.15 Kā dzīvot? 12.00 Mult. filma. 12.10 Černobiļa ārpas laika. 13.00 Vēstis. 13.20 Karika un Vaļas neparastie piedzīvojumi. Mākslas filma. 1. sērija. 14.25 Burda Moden piedāvā. 14.55 V. Pozners un F. Donahū. 15.50 Piligrims. 16.50 Fortūna. Tikšanās ar L. Kazarnovski. 17.35 Parlamenta vēstnesis. 17.50 Programmas EKS. 18.00 Kriminālkanāls Pilnīgi slepeni. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Mūzika pēsi stūlī. Koncerts Fredija Merkurija piemīnā. 22.00 Vēstis. 22.25 Izklaidējo programma. 22.55 Atzišanās mīlestībā. Mākslas filma. 1. un 2. sērija.

OSTANKINAS TV

14.00 Zīpas. 14.20 Sarkanā impērija. Dok. filma. 3. sērija. 15.15 Dzīvnieku pasaulē. 16.15 Sarkanais kvadrāts. 16.55 Mult. filma. 17.10 Ceļš uz mūžīgo mīlestību. ASV dok. filma. 18.40 Atpūrtais ceļnieks. Mākslas filma. 1. sērija. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Zīpas. 20.40 Apburtais celnieks. Mākslas filma. 2. sērija. 22.30 Lieldienu nakts dievkalpojums.

LATGALES TV

21.45 Nedēļa Latgalē (krievu val.). 22.05 Sludinājumi, reklāma. 22.15 Nedēļa Latgalē.

Svētdiena, 26. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Skan Jaunpiebalgas ērģeles. 9.20 Dievs un pasaule. 9.50 Programma nedzirdīgajiem. 10.10 Skabarģa. 10.55 Skabargas rita pielikums. 11.10 Vecā jūrnieka ligzda. Mākslas filma. 1. sērija. 12.20 TV klubīnš Pie vecā ratīņa. 13.10 Revolūcija VDR. Dok. filma. 14.10 Latvijas reģionālā TV piedāvā. 14.40 Folkloras kalendārs. 14.55 Latvijas robeža. Ieskats LR robežsargu ikdienā un vēsturiska retrospektīva. 15.30 Latvijas Rakstnieku savienības kongress. 17.00 Nākotnes cerības '92. Starptautiskais sporta deju festivāls. 18.00 Partitūra. L. Bernstains. 18.45 Tikšanās ar zvaigznēm. 19.15 Pieturiet! 20.00 Miedziņš nāc... 20.30 Panorāma. 21.15 Sports. 21.25 Pauze. Atpuļas programma. 22.40 Raimonda Paula solokoncerts.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Dokumentālā panorāma. 8.20 Starptautiskās sacensības mākslas vingrošanā. 9.20 Krustvārdu mīkla. 9.50 Bēnu garīgās grāmatas svētki Kongresu nama kolonnu zālē. 10.30 Re, kur viņi... 11.00 Patiesība - labākais draugs. TV konkurss juristiem. 12.00 Teātra vakars teātri - kabare Ļetučaja miš. 13.00 Vēstis. 13.20 Karika un Vaļas neparastie piedzīvojumi. Mākslas filma. 2. sērija. 14.25 Jaunākie skaņu ieraksti. 14.55 Ekspertīze. 15.10 Čirks uz skatuves. 16.00 TV asambleja. 16.40 TV precinieci. 16.45 Pasaules meistarsacīkstes basketbolā NBA profesionāļu komandām. 17.45 Mīļais, dārgais, mīļotais vienīgais. Mākslas filma. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Megija. Mākslas filma. 8. sērija. 20.00 Ar skatienu pret Krieviju. 20.15 Akcija Peltkāns ciemos pie Saīras teātra. 21.15 Operas zvaigznes. Ielūdz Z. Sotkilava. 1. daļa. 22.00 Vēstis. 22.20 Sporta karuselis. 22.30 Operas zvaigznes. Ielūdz Z. Sotkilava. 2. daļa. 23.30 Roka kafējnīca. Mūzikas un kino jaunumi.

OSTANKINAS TV

8.30 Rita agrumā. 9.10 Viss iespējams. 9.40 Jaunie vārdi. 10.30 Černobiļa ugunsdzēsēju vīrišķība un varonība. Dok. filma. 10.50 Mūžīgā patiesība. Mākslinieciski publicistiska filma. 11.55 Matadors. Raidījums par Z.L. Godāra daiļradi. 12.55 Bagātie arī raud. Mākslas filma. 14.00 Zīpas. 14.20 Dialogs tiešajā raidīd. 15.05 Maratons - 15. 16.55 V. Disnejs piedāvā... 17.45 Zīpas. 18.00 Kas ir mums. 18.20 Ceļotāju klubs. 19.10 II Starptautiskais TV festivāls Ceļā uz Parnasu. Galā koncerts. 21.00 Nedēļas notikumu apskats. 21.45 Matveja evaņģēlijs. Mākslas filma.

LATGALES TV

15.55 Kristus augšāmcelšanās! 16.20 Garīgo mūziku dzied Daugavpils mūzikas biedrības kamerkoris.

Rēzekne Latgales Austrumu birža

KUNGI!

Jums izdevīgāk strādāt piektdienās un sestdienās?

Latgales Austrumu birža priekš jums!

Paziņojam: atklātie tirgi notiek katru nedēļu piektdien un vienu reizi divās nedēļās sestdien no plkst. 13.00.

■ Turpinās brokeru vietu pārdošana.

■ Birža tirgojas ar preču un izejvielu resursiem, pārtikas produktiem, nekustamo īpašumu, tautas patēriņa precēm, ražošanas iekārtām un telpām, komunālā īpašuma objektiem, veic fondu operācijas ar vērtspapīriem un kredītresursiem.

■ Jebkuras preces, jebkura jums izdevīga samaksa!

ADRESE: Latvija, Rēzeknē, Dārzu ielā 7a, tel. 25596, fakss 24036.

Latgales Austrumu birža jūs gaida!

Rēzeknes komercskola uzņem audzēkņus
1992./93. m. g. latviešu plūsmas 10. klasē.

Pieteikumus pieņem pēc adreses
Rēzeknē, Kaļķu ielā 12, tel. 22938.

Atvērto durvju dienas 24., 25. aprīlī plkst. 10.00.

• Pārdod benzīnu A-76 ar pārskaitījumu vai skaidrā.
• Maina jaunu MTZ-80 pret līdzvērtīgu VAZ.
Zvanīt 15418.

Preiļu sagādes un ražošanas apvienība
iepērk burkānus, svaigus kāpostus un dzērvenes.
Nodošanas termiņus saskaņot pa tel. 22230.

Pārdod

slaucamu gov. Tālrūnis 50431;

māju nojaukšanai par mērenu cenu Aglonas pagasta «Valaiņos». B. Daukšis;

aitas ar jēriem. Tālrūnis 42073;

apkures katlus KCT-10 ar cieto un gāzes kurināmo. Samaksa ar pārskaitījumu vai skaidrā. Tel. 35316, 21346;

sienu un āboliņa sēklas Tel.: 38724.

Maina

divstāvu dzīvokli Valmierā pret dzīvokli Preiļos vai Līvānos. Tuvākas ziņas Preiļu rajona p. Gailīši, «Tišās». Solovjova;

pusotristabas dzīvokli (23 kv.m, 1. stāvs) siera rūpnīcas rajonā pret līdzvērtīgu dzīvokli citā vietā Preiļos vai Līvānos. Visi ar ērtībām. Tālrūnis 21997.

† Jaunaglonas lauksaimniecības skola dziļās sēras paziņo, ka pēkšņi miris ilggadējs skolas pasniedzējs Viktors KONEČNIJS. Izsakām dziļu līdzjūtību dēlam.

Cilvēka mūžs tik līdzīgs ir koklei. Pārtūkst sūgas un viss paliek kluss. Izsakām dziļu līdzjūtību Veraī Pahomovai, Viktoru KONEČNIJU smiltājā izvadot. Kaimiņi

Nāca negaidīts brīdis visgrūtākais — Smilšu palāgiem jaunību segt... Dalām bēdu smagumu ar Valentīnu Līvdāni, DĒLU Gunāru pāragri zaudējot. KUK kolektīvs

Vēl jau spēka gadi kalnā sauca, Saule norietēja dienas vidū. Vēl jau nodomi kā bērzi plauka — Tagad atnīpas kā sniegi lido. E. Rumba Sāpju brīdī esam kopā ar Valentīnu Līvdāni, DĒLU smiltājā aizvadot. Preiļu pilsētas komunālās saimniecības un celtniecības uzņēmuma kolektīvs

Daudz skaistu vasaru un rudens zelta būs, Un dzīves vēji nerimstoši trauksies tālāk Pār tavu pārāk agri beigto dzīvi, Pār dienām, kuras pārtrūka tik pēkšņi. P. Zirnītis Izsakām dziļu līdzjūtību Jāzepam Līvdānam sakarā ar DĒLA pāragro nāvi. «Preiļu Lauktechnikas» specdarbnieku kolektīvs

1992. gada 25. aprīlī
plkst. 10.00
biedrības
«OZOLI»
teritorijā
notiks
biedrības biedru
sapulce.

DIENAS KĀRTĪBĀ:

1. ZEMES NODOKĻA SAMAKSA.
2. MAKSA PAR IZLIETOTO ELEKTROENERĢIJU UN ELEKTROSKAITĪTĀJU REGISTRĀCIJA.
3. DAŽĀDI JAUTĀJUMI.

Un galu galā — kas ir mūžs? Viens dzīvas laika likteņpūrā, Viens mirklis, un jau vēsums pūs No neatgriežamības jūras. O. Vācietis Skumju brīdī esam kopā ar Latvijas bankas Preiļu nodaļas pārvaldnieku Juri Līvdānu, TĒTI smiltājā guldot. Preiļu rajona TDP

Atnāc, dēls, un kapu kalnā atstāj smeldzi, Atstāj asaras un skumjas, lai šeit dus. Paņem dzīvei līdzī spēka veldzi, Tēva piemina tad vienmēr dārga būs. Kad sāpes ieelpo zaļās zāles asni un baltie bērzi asaro kapsētas kalnā, skumju brīdī esam ar Juri Līvdānu. Lauksaimniecības pārvaldes kolektīvs

Vairs ciemos neatnākt pa dzimtas zemes takām, Jo vārti dzīvībai ir aizvērušies ciet. Izsakām līdzjūtību Jurim Līvdānam, no TĒVA uz mūžu atvadoties. Preiļu Bankas kolektīvs

Kad negaidīta un smaga sāpe liec plecus, Izsakām līdzjūtību Jurim Līvdānam un viņa ģimenei, pavadot TĒVU smiltājā. Preiļu 24. CP kolektīvs

Pierimst soļi, klusē doma, Neskan mīļā tēva balss, Tikai klusa sāpe sirdī Ilgi vēl pēc viņa sauks. Z. Purvs Lai dzimtas zemes vēji dzied klusu mūža dziesmu Jura Līvdāna TĒTIM. Preiļu patērētāju biedrības kolektīvs

NOVADNIEKS

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1.

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Reģistrācijas apliecība Nr. 0091. Iespiests valsts uzņēmumā «Daugavpils tipogrāfija» Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viens iespiedloksne. Pas. 605 Metiens 9464 eksemplāri (latviešu izdevumam 7075, krievu — 2389).

Sludinājumus pieņem redakcijas grāmatvedībā katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 14.00 līdz 17.00. Tālr. 22305.

Pasūtījuma indekss 68169.

Galvenais redaktors
Pēteris Pizelis